adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Participatie- en communicatieplan

Winterswijk, De Rikker

Gemeente Winterswijk

Datum: 12 februari 2021

Projectnummer: 180318.01

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding en doelstelling**	**3**
1.2	**Participatieladder**	**4**
1.3	**Leeswijzer**	**4**
2	**Stakeholders**	**5**
2.1	**Omwonenden**	**5**
2.2	**Belangstellenden**	**5**
2.3	**Klankbordgroep**	**6**
2.4	**Agrariër Jachthuisweg 6**	**7**
2.5	**Ondernemersvereniging**	**7**
2.6	**Belangenorganisaties**	**7**
2.7	**Gemeenteraad**	**8**
3	**Visie op participatie en communicatie**	**9**
3.1	**Algemeen**	**9**
3.2	**Bestemmingsplan**	**9**
3.3	**Beeldkwaliteitplan**	**10**
3.4	**Inrichtingsplan openbare ruimte (centrale zone)**	**12**
4	**Processchema**	**13**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aan de oostzijde van Winterswijk bevindt zich woonwijk ‘De Rikker’, die vanaf 1995 stapsgewijs is ontwikkeld. De meest recente ontwikkeling ligt ter hoogte van de kruising Vredenseweg - Jachthuisweg (voorheen bekend als fase VB). Midden in De Rikker liggen nog een aantal agrarische percelen die tot nu toe onontwikkeld zijn gebleven (voorheen bekend als De Rikker V en VI). Voor deze gronden is door SAB in opdracht van De Rikker Winterswijk BV een stedenbouwkundig plan opgesteld, dat op 9 september 2019 in een informatiebijeenkomst is gepresenteerd aan geïnteresseerden. Het was een druk bezochte avond met veel positieve geluiden. In de periode hierna is het plan doorontwikkeld en onder meer afgestemd op de actuele vraagbehoefte.

Naast het stedenbouwkundig plan is ook een procesvoorstel opgesteld voor de ontwikkeling. Het procesvoorstel geeft inzicht in de doelstellingen van De Rikker, met wie we dat gaan doen (stakeholders), hoe we dat gaan doen (participatie, communicatie en planologische procedure) en wanneer we dat gaan doen (fasering en planning). In voorliggend participatie- en communicatieplan worden de aspecten participatie en communicatie uit het procesvoorstel verder uitgewerkt. Doel van de participatie en communicatie is om De Rikker op een gedegen en gedragen wijze te realiseren. Met dit participatie- en communicatieplan willen we transparant zijn over het te volgen proces in de verdere uitwerking van de ontwikkeling. Ook willen we laten zien hoe onder meer omwonenden en toekomstige bewoners in het verdere proces betrokken worden.

Stedenbouwkundig plan De Rikker

1.2 Participatieladder

Vooralsnog had het niveau van communicatie/participatie enkel betrekking op ‘informeren’ in de vorm van de informatieavond op 9 september 2019. In de sociale wetenschap wordt al jarenlang gebruikgemaakt van de zogenoemde ‘participatieladder’ op basis waarvan verschillende vormen van participatie worden onderscheiden. Informeren vormt daarbij de eerste trede. Richting de verdere uitwerking van De Rikker heeft De Rikker Winterswijk BV de wens om de intensiteit op de ‘participatieladder’ te verhogen. In dit participatie- en communicatieplan wordt dat verder toegelicht en uitgewerkt.

1.3 Leeswijzer

Dit participatie- en communicatieplan bestaat uit vier hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de betrokken stakeholders. In hoofdstuk 3 staat de visie op participatie en communicatie centraal. Voor de verschillende op te stellen documenten voor de verdere uitwerking van De Rikker wordt aangegeven welke stakeholders in welke mate en vorm hierbij betrokken worden. Tot slot wordt in het vierde hoofdstuk een processchema gepresenteerd, waarin schematisch de verschillende participatie- en communicatiemomenten uiteen worden gezet.

2 Stakeholders

2.1 Omwonenden

Het plan voorziet in de afronding van De Rikker en wordt grotendeels omsloten door woningen. Dat maakt dat er een grote groep omwonenden is, die in dit planproces meegenomen zullen worden. Bij de informatiebijeenkomst in september 2019 (circa 200 aanwezigen) waren ook veel omwonenden aanwezig. In het vervolg van het proces is het belangrijk om omwonenden bij te praten over de huidige stand van zaken en ook op de hoogte te houden (informeren). Een aantal omwonenden willen we graag een rol geven in het meedenken over de verdere uitwerking van de plannen (zie paragraaf 2.3). Deze mensen kunnen voor ons de voelsprieten zijn en schakels vormen tussen ons en hun buurtgenoten. Zo willen we de omwonenden op de hoogte houden van wat er in hun omgeving gebeurt!

2.2 Belangstellenden

Voorafgaand aan de genoemde informatiebijeenkomst in september 2019 is reeds de projectwebsite www.derikker.nl gelanceerd. De website bevat actuele informatie over onder andere het stedenbouwkundig plan en biedt de mogelijkheid voor mensen om hun interesse kenbaar te maken voor een woning in het gebied. Inmiddels hebben al circa 470 mensen de enquête op de website ingevuld. Wekelijks neemt het aantal aanmeldingen nog steeds toe. Dit laat zien dat De Rikker een ontwikkeling betreft waar vraag naar is. Deze interesse laten we natuurlijk niet links liggen. Ook deze groep praten we bij over de huidige stand van zaken van de ontwikkeling (informeren). Een aantal belangstellenden gaan we vragen om samen met omwonenden mee te denken over de verdere uitwerking van de plannen (zie paragraaf 2.3). Zo hopen we ook rechtstreeks in contact te komen met mogelijke toekomstige bewoners, die direct mee kunnen denken en praten over hun toekomstige woon- en leefomgeving.

Een deel van de startpagina van de projectwebsite

2.3 Klankbordgroep

Voor de verdere uitwerking van de plannen voor De Rikker maken we graag gebruik van een afvaardiging uit de grote groep omwonenden en belangstellenden die De Rikker kent. Zoals genoemd zullen wij beide groepen bijpraten over de huidige stand van zaken van de ontwikkeling. Tegelijkertijd willen wij van dit moment gebruik maken om een oproep te doen. Diegenen die geïnteresseerd zijn om op constructieve en meedenkende wijze met ons mee te praten en denken over De Rikker vragen we zich aan te melden voor een te vormen klankbordgroep (raadplegen). Gelet op de hoge opkomst bij de informatiebijeenkomst in september 2019 en de grote hoeveelheid belangstellenden verwachten we dat we niet iedereen een plek kunnen geven in de klankbordgroep. We vragen daarom om bij de aanmelding een motivatie aan te leveren waarin de aanmelder onder andere aangeeft wat hij of zij graag wil in wil brengen bij de uitwerking van de plannen. Ook mensen met een kritisch geluid zijn welkom in de klankbordgroep. Zo lang we maar op constructieve en respectvolle wijze het gesprek met elkaar voeren. We streven naar een gelijke verhouding tussen omwonenden en mogelijke toekomstige bewoners van De Rikker. Daarbij geldt dat we graag zo veel mogelijk direct omwonenden een plek willen geven in de klankbordgroep. Ook streven we naar een klankbordgroep waarbij vanuit tenminste één vertegenwoordiger is vanuit alle aangrenzende (woon)buurten. De klankbordgroep is voor ons een spreekbuis, richting onder meer de verdere omgeving. Uiteraard krijgt de klankbordgroep bijvoorbeeld verslagen van bijeenkomsten, zodat zij die eventueel kunnen delen met hun buren. De verslagen worden ook (geanonimiseerd) op de projectwebsite gepubliceerd zodat deze voor iedereen terug te lezen zijn.

Bijeenkomsten met de klankbordgroep organiseren we bij voorkeur in de vorm van fysieke bijeenkomsten, zoals hiervan een voorbeeld is. Gelukkig hebben we inmiddels ook de nodige ervaring om met digitale bijeenkomsten dezelfde resultaten te kunnen bereiken mochten de omstandigheden rondom het coronavirus daartoe aanleiding geven.

2.4 Agrariër Jachthuisweg 6

Speciale aandacht in de ontwikkeling van De Rikker gaat uit naar de ondernemer van de veehouderij aan de Jachthuisweg 6-6A. De Rikker Winterswijk BV onderhoudt reeds geruime tijd goed contact met de eigenaren. De verwachting is dat De Rikker Winterswijk BV en de agrariër gezamenlijk tot overeenstemming komen dat de veehouderijactiviteiten ter plaatse worden beëindigd (coproduceren). Zo komt de nu aanwezige geurcontour te vervallen en wordt het mogelijk het beoogde stedenbouwkundig plan te realiseren. De afspraken zullen in goede harmonie tussen beide partijen vorm worden gegeven. In het op te stellen bestemmingsplan zal de juridische verankering van de beëindiging van de veehouderijactiviteiten plaatsvinden.

2.5 Ondernemersvereniging

Onderdeel van de ambitie van De Rikker is het aantrekken van ‘nieuwe Winterswijkers’. Hiermee wordt gedoeld op de meer jonge Randstedelingen, die de beroepsbevolking in Winterswijk en omgeving kunnen aanvullen en versterken. De Rikker Winterswijk BV wil onderzoeken of het mogelijk is om huisvestingsprioriteit te geven aan nieuwe medewerkers voor Achterhoekse bedrijven. Zo kan aan ‘nieuwe Winterswijkers’ een soort ‘package deal’ worden aangeboden, waarin wonen én werk zijn verzekerd. Hierin zijn uiteraard ook tijdelijke varianten voorstelbaar. ‘Nieuwe Winterswijkers’ kunnen bijvoorbeeld eerst even ‘proefwonen’ volgens het principe van ‘flexwonen’ (tijdelijke bewoning) in een huurwoning, waarna bij succes een meer definitieve woonkeuze gemaakt kan worden door een koopwoning te kopen. Tegelijkertijd zijn er ook kansen om tijdelijke arbeidscontracten met tijdelijke bewoning te combineren in De Rikker. Binnen het stedenbouwkundig ontwerp en bijbehorend functioneel programma doen zich hier verschillende mogelijkheden voor.

Om de ambitie verder kracht en vorm te geven zet De Rikker Winterswijk BV in op een vorm van ‘coproduceren’ met (leden van) de ondernemersvereniging van Winterswijk. Een actieve samenwerking is benodigd om samen met Winterswijkse of Achterhoekse ondernemers te onderzoeken of het maken van de eerder beschreven ‘package deal’ tot de mogelijkheden behoort. De eerste inventariserende oproep aan leden van de ondernemersvereniging om zich te melden als ze geïnteresseerd zijn, is inmiddels gedaan. Het is nog even afwachten welke resultaten dit gaat opleveren.

2.6 Belangenorganisaties

Naast de ondernemersvereniging zijn in Winterswijk en omgeving diverse belangenorganisaties actief. Na het principebesluit zullen inventariseren om welke partijen het precies gaat en hen een uitnodiging sturen om met ons in gesprek te gaan (raadplegen). Tijdens het eerste gesprek willen we het plan toelichten en de gelegenheid bieden om vragen, op- en aanmerkingen op het plan te geven. Deze op- en aanmerkingen nemen wij mee in de verdere uitwerking van het bestemmingsplan, de onderzoeken en het stedenbouwkundig plan. In een tweede gesprek met de belangenorganisaties willen wij laten zien hoe wij met de meegegeven aandachtspunten uit het eerste gesprek zijn omgegaan in de plannen.

2.7 Gemeenteraad

Wat betreft de planologische procedure zal de gemeenteraad uiteraard te zijner tijd gevraagd worden om een besluit te nemen over het bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan. Naast deze formele taak vinden wij het belangrijk om de gemeenteraad mee te nemen in de ontwikkeling en ook op dit front draagvlak te creëren (informeren en raadplegen). In elk geval zullen wij de raadsleden actief uitnodigen voor informatiemomenten. Aanvullend willen wij graag in een raadsvergadering een toelichting verzorgen op het stedenbouwkundig plan, het planproces en eventuele andere zaken ten aanzien van de verdere ontwikkeling van De Rikker. Een belangrijk punt is wat ons betreft ook dit participatie- en communicatieplan. Wij willen met dit plan laten zien dat we het belangrijk vinden dat alle stakeholders van deze ontwikkeling zo goed mogelijk betrokken worden. We horen graag of de gemeenteraad onze visie op de participatie en communicatie deelt.

3 Visie op participatie en communicatie

3.1 Algemeen

3.1.1 Informatiebrief

Na een positief principebesluit van het college van burgemeester en wethouders krijgen alle omwonenden en belangstellenden (aangemeld via de projectwebsite) een informatiebrief. De informatiebrief zal in het teken staan van het doorlopen proces sinds de informatiebijeenkomst in september 2019. Tevens wordt in de brief de oproep gedaan om je bij interesse aan te melden voor de klankbordgroep (zie paragraaf 2.3). We sluiten zeker niet uit om ook op latere momenten informatiebrieven te sturen, bijvoorbeeld in de vorm van een uitnodiging voor de informatiebijeenkomst over het ontwerpbestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan (zie paragraaf 3.2 en 3.3).

3.1.2 Gesprek met de gemeenteraad

Zoals in paragraaf 2.6 genoemd willen wij graag na het positieve principebesluit het gesprek aangaan met de gemeenteraad. In het gesprek willen we niet alleen een toelichting geven op onze plannen voor De Rikker. Ook horen we graag van de raadsleden hoe zij aankijken naar de ontwikkeling en of zij onze visie op de participatie en communicatie behorende bij de ontwikkeling delen.

3.1.3 Projectwebsite en (social) media

Voorafgaand aan de genoemde informatiebijeenkomst in september 2019 is reeds de projectwebsite www.derikker.nl gelanceerd. De website bevat actuele informatie over onder andere het stedenbouwkundig plan en biedt de mogelijkheid voor mensen om hun interesse kenbaar te maken voor een woning in het gebied. Bij de verdere planvorming zal de website stapsgewijs uitgebouwd worden met de dan aanwezige stand van zaken van het ontwikkelproces. Zo zullen de verslagen van de klankbordgroepbijeenkomsten (geanonimiseerd) op de projectwebsite gepubliceerd zodat deze voor iedereen terug te lezen zijn. Op gepaste momenten zullen we kijken naar mogelijkheden om onze informatiedeling ook via (social) media (dagblad en/of huis-aan-huiskrant) verder te verspreiden.

3.2 Bestemmingsplan

Voor de totstandkoming van het bestemmingsplan hanteren we algemeen voorkomende participatie- en communicatiemogelijkheden. Het bestemmingsplan is namelijk vooral een juridisch document waarin het stedenbouwkundig plan wordt vertaald en onderbouwd op basis van de geldende wet- en regelgeving, bijvoorbeeld met behulp van enkele onderzoeken. Dat neemt niet weg dat we het belangrijk vinden om in een tweetal **gesprekken** het plan te bespreken met geïnteresseerde belangenorganisaties. Daarnaast willen we met een **informatiebijeenkomst** alle geïnteresseerden de gelegenheid bieden voor het stellen van vragen, voordat de formele juridische procedure wordt opgestart. We lichten namelijk graag toe hoe dit juridische document tot stand is gekomen en wat er allemaal in het bestemmingsplan op welke wijze juridisch

is vastgelegd. Tijdens deze informatiebijeenkomst kunnen ook vragen worden gesteld over het beeldkwaliteitplan wat voor De Rikker wordt opgesteld.

Zoals bij iedere planologische procedure geldt dat een ontwerpbestemmingsplan gedurende **6 weken** ter inzage wordt gelegd. Tijdens deze periode heeft een ieder de gelegenheid tot het kenbaar maken van **zienswijzen** aan het college van burgemeester en wethouders. Binnengekomen zienswijzen worden beoordeeld en voorzien van een antwoord. Mogelijk wordt het bestemmingsplan op basis van binnengekomen zienswijzen nog aangepast. De gemeenteraad neemt uiteindelijk een besluit over het bestemmingsplan.

3.3 Beeldkwaliteitplan

In een beeldkwaliteitplan wordt de gewenste sfeer en uitstraling van de bebouwing en openbare ruimte vastgelegd. Het stedenbouwkundig plan gebruiken wij als vertrekpunt voor het beeldkwaliteitsplan. Het beeldkwaliteitplan toont de ambitie en sfeer van de locatie en legt deze vast in een samenhangende set van regels en richtlijnen voor de bebouwing, erfinrichting en openbare ruimte.

Het beeldkwaliteitplan stellen we graag samen met de **klankbordgroep** (zie paragraaf 2.3) op. Wij denken vooralsnog aan een **drietal werksessies** waarin we de sfeer, uitstraling en vormgeving van de woningen en openbare ruimte met elkaar verder vormgeven. Op basis van de dan geldende omstandigheden op het gebied van het coronavirus wordt besloten of een werksessie **fysiek of digitaal** kan gaan plaatsvinden. Voor beide scenario's zien we goede mogelijkheden om de werksessies te kunnen organiseren. In fysieke werksessies werken we graag met posters waar mensen samen naar kunnen kijken en over van gedachte kunnen wisselen.

Voorbeeldresultaat van het werken met posters.

Inmiddels merken we ook dat er verschillende digitale instrumenten voorhanden zijn om dezelfde resultaten te kunnen bereiken als bij fysieke bijeenkomsten. Zo kunnen we met Microsoft Teams en de tool ‘Mentimeter’ live op digitale wijze met elkaar van gedachte wisselen door bijvoorbeeld stellingen te beantwoorden, voorkeuren uit te spreken of vragen te beantwoorden.

Voorbeeldresultaat van het beantwoorden van een open vraag via de Mentimeter.

De **eerste werksessie** zal in het teken staan van het ophalen van informatie en het verkennen van de eerste ideeën. We starten de werksessie met een toelichting op het stedenbouwkundig plan. Vervolgens gaan we met elkaar aan de slag en presenteren we verschillende mogelijke sfeerbeelden voor De Rikker. Van de klankbordgroep horen we graag welke sfeerbeelden voor de woningen en openbare ruimte wel en niet aanspreken.

Voorbeelden van keuzemogelijkheden om sfeerbeeld openbare ruimte te kunnen bepalen.

Met deze eerste inzichten op zak kunnen wij concrete voorstellen doen voor de beeldkwaliteit van De Rikker. In de **tweede werksessie** lichten wij onze voorstellen toe en bespreken we de reacties van de klankbordgroep. We denken daarbij aan verschillende scenario's voor de beeldkwaliteit. Krijgen alle deelgebieden dezelfde sfeer en uitstraling of krijgt elk deelgebied een heel uitgesproken eigen identiteit en sfeer? We bespreken de voor- en nadelen van bepaalde mogelijkheden en vragen de klankbordgroep een voorkeur aan te geven. We eindigen de avond met een samenvatting van wat we gezien en gehoord hebben en blikken alvast vooruit naar de derde bijeenkomst.

De **derde werksessie** beginnen we met een presentatie waarin allereerst kort wordt teruggeblikt op de stappen die zijn gezet om tot het beeldkwaliteitplan te komen. Vervolgens presenteren we het concept beeldkwaliteitplan, waarin we laten zien wat we met de voorkeuren uit de tweede werksessie hebben gedaan. Uiteraard kan de klankbordgroep hier op te reageren. Na deze werksessie maken we het beeldkwaliteitplan af.

Tijdens een brede **informatiebijeenkomst**, samen met het bestemmingsplan, willen we iedereen de gelegenheid bieden om vragen te kunnen stellen over het beeldkwaliteitplan, voordat de formele juridische procedure wordt opgestart.

Het beeldkwaliteitplan wordt samen met het bestemmingsplan ter visie gelegd. Gedurende een periode van **6 weken** kan een ieder een **reactie** op het beeldkwaliteitplan geven. Binnengekomen reacties worden beoordeeld en voorzien van een antwoord. Mogelijk wordt het beeldkwaliteitplan op basis van binnengekomen reacties nog aangepast. De gemeenteraad neemt uiteindelijk een besluit over het beeldkwaliteitplan.

3.4 Inrichtingsplan openbare ruimte (centrale zone)

Na de vaststelling van het bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan kunnen we toe gaan werken naar de daadwerkelijke realisatie van De Rikker. Dat betekent niet alleen dat we kunnen gaan nadenken over verkoopbrochures en bouwtekeningen, maar ook dat we een inrichtingsplan op kunnen gaan stellen van de openbare ruimte in De Rikker. We hebben het dan over de centrale zone in het midden van De Rikker, die ook eerdere planfases verbindt met deze ontwikkeling. Voor het inrichtingsplan zullen we gebruik maken van de gemeentelijke wensen en eisen ten aanzien van de openbare ruimte. Uiteraard borduren we voort op de afgesproken kaders voor de openbare ruimte uit het beeldkwaliteitplan. Het inrichtingsplan maken we graag weer in **één of meerdere werksessies** samen met de **klankbordgroep**, die ook met ons heeft meegedacht aan het beeldkwaliteitplan. We kunnen het dan onder meer hebben over de daadwerkelijke keuzes voor beplanting en de positionering en vormgeving van speelvoorzieningen.

4 Processchema

